

истакнатиот македонски револуционер Пере Тошев, на 4 мај 1972 година во салата на Народниот театар во Прилеп беше одржана Свечена академија.

На Академијата присуствуваа голем број општествено-политички и културни работници од градот.

Реферат за животот и делото на Пере Тошев поднесе Наум Димов-

ски, претседател на Друштвото на историчарите од Прилеп.

На крајот беше изведена пригодна културно-уметничка програма. Во изведбата учествуваа: ученици од гимназијата „Мирче Ацев“, музичкото училиште „Ордан Михајловски—Оцка“, како и Гудачкиот оркестар на љубителите на сериозна музика.

Д. Д.

КОМЕМОРАТИВЕН СОБИР ПО ПОВОД 60 ГОДИШНИНАТА ОД СМРТТА НА ПЕРЕ ТОШЕВ

На 4 мај 1972 година, по повод 60 годишнината од смртта на познатиот корифеј на македонското национално-ослободително движење — Пере Тошев, во присуство на голем број општествено-политички и културни работници од Прилеп и Кавадарци, просветни работници од с. Росоман, како и гости од Скопје, во Дреновската Клисура и во с. Фариш беа одржани комеморативни свечености.

На местото на трагичната смрт на Пере Тошев во Дреновската Клисура за животниот пат на истакнатиот македонски револуционер кратка реч одржа претседателот на Друштвото на историчарите од Прилеп — Наум Димовски.

На тоа место, по иницијатива на Здруженијата на Сојузот на борците на Прилеп и Кавадарци, ќе биде поставено спомен — обележје.

Во с. Фариш на гробот на Пере Тошев беа положени венци и букети свежо цвеќе. Притоа, за животот и делото на Пере Тошев говореше професорот на Скопскиот Универзитет — Љубен Лапе.

На крајот беше изведена пригодна културно-уметничка програма од учениците на Основното училиште „Пере Тошев“ од с. Росоман и хорот на гимназијата „Мирче Ацев“ од Прилеп.

Д. Д.

НАУЧЕН СОБИР „СКОПЈЕ ВО НОВ 1941 ГОДИНА“

По повод прославата на 30-годишнината од почетокот на НОВ и Револуцијата на 13 и 14 јуни 1972 година во Скопје се одржа научен собир на тема: „Скопје во НОВ 1941 година“. Симпозиумот беше организиран од страна на Град-

скиот одбор за прослава на 30-годишнината од почетокот на НОВ и Револуцијата.

На Собирот беа поднесени 24 реферати и тоа:

Д-р Велимир Брезоски, „Состојбата и дејноста на КПЈ во Скопје

непосредно пред шестоаприлската војна 1941 година; д-р Орде Ивановски, „Работничкото движење во Скопје 1940—1941 година; д-р Дс-санка Миљовска, „За студентското прогресивно движење на Филозофскиот факултет во Скопје“; Благоја Корубин, „Македонските студенти на Скопскиот факултет во 1940—1941 година“; проф. Јаким Синадиновски, „Некои социо-економски белези на Скопје меѓу двете светски војни“; Дејан Алексиќ, „Мартовските настани во Скопје“; Томо Ристовски, „Скопје под германска окупација 1941 година“; Галена Куцуловска, „Организацијата и првите мерки на бугарската окупаторска власт во Скопје и околината во 1941 година“; проф. Коста Сидовски и д-р Борислав Благоев, „Економската положба на Скопје спроти војната 1941 и првите месеци на окупацијата“; д-р Антон Колендиќ, „Услови, ток и значај НОБ у Скопљу 1941 године“; Славка Фиданова, „Извесни аспекти на ставовите и држењето на скопските комунисти во времето на подготовките за вооружен отпор против окупаторот“; д-р Владо Ивановски, „СКОЈ и Народната младина во Скопје 1941 година“; Марија Јовановиќ, „Некои форми од активноста на жени и младинки во окупирано Скопје во 1941 година“; Димче Аџи Митревски, „Интелигенцијата и нејзиното учество во Народноослободителното движење во 1941 година“; академик Михаило Апостолски, „Скопје во подготовките за востание во 1941 година“; Александар Спасовски, „Некои особености и основни активности на подготовките за вооруженото востание“; д-р Александар Христов, „Скопскиот партизански одред во полициско-судските доку-

менти на окупаторот“; Митре Ина-дески, „Осврт на некои искажувања за вооружениот отпор против окупаторот во Скопје во 1941 година“; д-р Миле Тодоровски, „Видови на отпор против окупаторот и неговата власт“; проф. Мустафа Карахасан, „Турската и албанската народност во вооружениот отпор против окупаторот во Скопје во 1941 година“; Драгољуб Богојевиќ и Велимир Николов, „Работата на првата илегална работилница за оружје во Скопје во текот на 1941 година“; проф. Милан Миладиновиќ, „Морално-политичке врлине комуниста Скопља 1941 године“; Боро Митровски, „Скопје 1941 низ бугарската управно-полициска и устаншко-домобранска документација“; Кузман Георгиевски, „Судските процеси против скопските комунисти во 1941 година за нивната дејност против окупаторот“.

Меѓу поднесените реферати има-ше некои што беа мошне интересни како по својата тематика така и по својата содржина. Во нив се даваат нови толкувања на досега веќе познати настани и факти од 1940 и 1941 година. Но дел од рефератите, кои обработуваа иста проблематика, во голема мера се повторуваа.

Според тематиката рефератите зафатија повеќе клучни прашања како: за состојбата и дејноста на КП во Скопје, за студентското прогресивно движење на Филозофскиот факултет во Скопје, за економската положба на Скопје во 1941 година, за германската и бугарската окупаторска власт, за значењето и условите на НОБ во Скопје, за Скопскиот партизански одред, за судските процеси и друго.

По прочитувањето на рефератите и двата дена од работата на Симпозиумот се водеше дискусија во која зедоа учество голем број дискусанти, при што се истакнаа основните проблеми кои беа третирали во рефератите. Поголем дел од дискусантите истакнаа прашања и проблеми кои не беа доразработени во поднесените реферати. Општ впечаток беше дека Симпозиумот ја постигна својата цел. Во дискусијата се истакна дека се из-

нессени многу нови моменти од развотокот на НОБ во Скопје. Посебно беше интересно што во дискусијата учествуваа голем број непосредни актери во настаните од 1940 и 1941 година во Скопје.

Сите прочитани материјали на свој научен собир, а и дискусиите, ќе бидат печатени во еден зборник што, секако, ќе претставува значаен придонес во проучувањето на настаните во Скопје — 1941 година.

М. М.

РАЗМЕНА НА СТУДЕНТИ И НАСТАВНИЦИ МЕЃУ УНИВЕРЗИТЕТОТ „КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ОД СКОПЈЕ И ДРЖАВНИОТ УНИВЕРЗИТЕТ „ЛЕНИНСКИ КОМСОМОЛ“ ОД ВОРОЊЕЖ

Веќе три години по ред се врши размена на по 18 студенти и по два професора меѓу Универзитетот од Скопје и Вороњешкиот универзитет од СССР.

Во 1972 година, од 25 август до 14 септември, престојуваше во нашата република група од 18 студенти и 2 наставника од Вороњез. Во групата беа 9 студенти од историскиот факултет предводени од професорот по најновата историја на Западна Европа и на азиските земји Пјотр Михаилович Гапонов и 9 студенти од Филолошкиот факултет предводени од доцентот Јаков Иванович Художников, декан на овој факултет.

Ректоратот на нашиот универзитет му го довери реализирањето на научниот дел од програмата на престојот на советските студенти на Филозофскиот факултет од Скопје. Катедрите по историја, славистика и за јужнословенските и балкански

јазици ја прегледаа програмата што ни беше предложена од Вороњез за престојот на нивните студенти кај нас и се согласија со нејзината содржина и изработија програма за престојот на нашите студенти во СССР. Во програмата што беше наменета за советските студенти беа подбрани содржини од македонската лингвистика, од фолклорот и литературата, како и од другата југословенска литература и од историјата на југословенските народи со посебен осврт на историјата на македонскиот народ. Благовремено беа ангажирани за предавачи наши еминентни универзитетски наставници и други научни работници.

Според програмата беше предвидено првите 6 дена од престојот гостите да ги поминат во Охрид. На патот за Охрид групата го посети манастирот Св. Јован Бигорски. Во Охрид гостите беа сместени во универзитетското одморали-